

МОЗКОВИЙ ШТУРМ

один з методів пошуку нових ідей

ЗАПРОПОНОВАНИЙ АЛЕКСОМ ОСБОРНОМ В 1940-Х

Представляє собою класичний метод психологічної активізації мислення.

Мозковий штурм – колективний метод пошуку винахідницьких рішень і нових бізнес-ідей, особливість якого полягає в поділі учасників на критиків і генераторів, а також розділення процесу генерації і критики ідей в часі.

МЕТОДОЛОГІЧНА І
ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВИ
МОЗКОВОГО ШТУРМУ

1 ОСНОВА

Розуміння творчості як процесу самоорганізації, як спонтанного виникнення порядку з удаваного безладу.

Свідоме прийняття невизначеності дає можливість отримати творчу свободу і нові можливості, а спрямоване впорядкування безладу веде до спонтанної генерації способів вирішення проблем. У цьому сенсі ключова метафора мозкового штурму – процес породження й упорядкування творчого хаосу.

2 ОСНОВА

Існує аналогія між творчістю і процесом еволюції в природі. У відповідності до такого підходу, творчість становить дарвінівський процес «сліпих варіацій і селективного збереження» (Д. Кембелл, 1960). Багатство й різноманітність форм життя – це основа змін, розвитку й творчого виникнення нових форм.

ПРИНЦИПИ МОЗКОВОГО ШТУРМУ

→ кількість породжує якість

→ оцінка ідей відкладена в часі

ГОЛОВНА ФУНКЦІЯ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОЦЕСУ ГЕНЕРАЦІЇ
ІДЕЙ

СТАДІЇ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ

ГЕНЕРУВАННЯ ТА
ФОРМУЛЮВАННЯ
ІДЕЙ

ОЦІНКА ТА
АНАЛІЗ ІДЕЙ

ВИКОРИСТАННЯ
ІДЕЙ ДЛЯ
ВИРІШЕННЯ
ПРОБЛЕМИ

ЕТАПИ МОЗКОВОГО ШТУРМУ

- Підготовчий етап – організація процесу МШ.
- Етап безпосередньої генерації ідей.
- Заключний етап – аналіз і оцінки згенерованих ідей.

1. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ МШ

Призначається ведучий, який повинен:

- сформулювати мету і в разі необхідності скоригувати завдання МШ;
- виконати підбір учасників і розподілити їх ролі в групах;
- владнати організаційні питання (підготовка приміщення, техніки, фліп-чарту, дошки або транспаранта тощо)

ДВІ ГРУПИ УЧАСНИКІВ

ГЕНЕРАТОРИ

ТВОРЧІ НАХИЛИ
ЯСКРАВА ФАНТАЗІЯ
ШВИДКИЙ РОЗВИТОК ЧУЖИХ ІДЕЙ

АНАЛІТИКИ

ЕКСПЕРТНІ ЗНАННЯ
РОЗВИНУТЕ КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ ТА
ЗДАТНІСТЬ АНАЛІЗУВАТИ

чисельний склад групи 5...15 людей

2. ГЕНЕРАЦІЯ ІДЕЙ

- тривалість процесу генерації становить близько 20 хв
- за один сеанс учасники здатні згенерувати до 100 ідей
- кожна ідея записується або стенографується

3. АНАЛІЗ ІДЕЙ

- глибинний аналіз проблеми, здійснити діагностику ситуації
- визначення критеріїв за якими можна класифікувати ідеї
- систематизація та класифікація ідей
- деструктування ідей, тобто їх оцінка на можливість реалізації
- складання відредагованого списку найбільш раціональних та оптимальних ідей

ТАЙМІНГ МШ

- Ознайомлення учасників з правилами, розділення на групи – 5 хв.
- Постановка завдання ведучим – 10 хв.
- Відповіді на питання – 10 хв.
- Генерація ідей – 15 ... 20 хв.
- Аналіз ідей – 30 ... 40 хв.
- Формування відредагованого списку ідей – 30 хв.

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ МШ:

- відсутність критики;
- рівноправність учасників МШ;
- свобода творчої уяви;
- заохочення всіх ідей;
- фіксація всіх ідей;
- час для інкубації;
- творча атмосфера.

ІНКУБАЦІЯ

Це стадія творчого мислення під час якої людина намагається знайти рішення.

Для цієї стадії нерідко характерна фрустрація, відчуття безсилля, ніби людина потрапила в глухий кут – адже попри інтенсивну роботу, на думку не спадають варті уваги ідеї; виникають сумніви у власній здатності вирішити проблему.

ПЕРЕВАГИ МШ:

- Заохочення творчого мислення;
- ГЕНЕРАЦІЯ ІДЕЙ В УМОВАХ ТВОРЧОЇ АТМОСФЕРИ;
- НАЯВНІСТЬ ПРАВИЛ ЦІЛЕСПРЯМОВАНИЙ РОБОТІ ГРУПИ;
- Залучення всіх учасників процесу за рахунок рівноправності;
- ВИХІД ЗА МЕЖІ СТАНДАРТНОГО МИСЛЕННЯ, МОЖЛИВІСТЬ ДООПРАЦЮВАННЯ ЧУЖИХ ІДЕЙ;
- МШ НЕ ПОТРЕБУЄ НАЯВНОСТІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТЕХНІКИ ЧИ СКЛАДНОГО ОБЛАДНАННЯ;
- МШ МАЄ ДЕКІЛЬКА РІЗНОВИДІВ.